

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย

หลักการใช้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

ทัศนีย์ ล้วนสละ ศศ.บ.

ทิพย์โชค ไชยวิศิษฐ์กุล กศ.บ., ศศ.ม.

ผู้ตรวจ

ดร.มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร ค.บ., ค.ม., ป.ร.ด.

ผศ.ปัทมา ดำประสิทธิ์ ศศ.บ., ศศ.ม.

สุรียพร ถึงสุข ศศ.บ., ค.ม.

บรรณาธิการ

สุมาลี มีปลอด ศศ.บ. (เกียรตินิยม)

สุภาณิดา สัมฤทธิ์ ศศ.บ. (เกียรตินิยม)

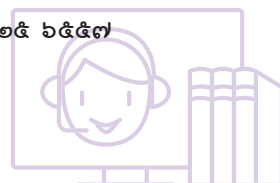
ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช **สาราณราชฤทธิ์**

๒๑๖-๒๒๐ ถนนบำรุงเมือง แขวงสาราณราชฤทธิ์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๒ ๙๙๙๔ • ๐ ๒๒๒๒ ๕๙๙๖-๒ โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๖๕๕๖ • ๐ ๒๒๒๕ ๖๕๕๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ info@wpp.co.th

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย

หลักการใช้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย
ห้ามละเมิด ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่
ส่วนหนึ่งส่วนใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

ผู้เรียบเรียง

สุระ ดามาพงษ์

ทัศนีย์ ล้วนสละ

ทิพย์โชค ไชยวิเศษกุล

ผู้ตรวจ

ดร.มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร

ผศ.ปัทมา ดำประสิทธิ์

สุริย์พร ถึงสุข

บรรณาธิการ

สุมาลี มีปลอด

สุกนิดา สัมฤทธิ์

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-974-18-7946-5

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเจียงชัย จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักการใช้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่มนี้จัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีเป้าหมายให้นักเรียนและครูใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่หลักสูตรกำหนด รวมทั้งพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญตามที่ต้องการทั้งด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำประโยชน์เพื่อสังคม และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักการใช้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่มนี้ยึดแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้หลักการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักในการใช้ภาษาไทย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อีกทั้งเน้นการพัฒนานักเรียนแบบองค์รวมโดยใช้บูรณาการความคิดรวบยอด และเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการเรียนรู้ตามศักยภาพสมอง (Brain-based Learning) โดยจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) และทักษะที่เสริมสร้างความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน อันเป็นผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดตามหลักสูตร

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักการใช้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่มนี้จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ด้านภาษาไทย และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

คณะผู้จัดทำ

คำชี้แจง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักการใช้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่มนี้ได้ออกแบบให้มืองค์ประกอบ ดังนี้

๑ ตัวชี้วัดชั้นปี ระบุเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ โดยแยกออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง (ตามหนังสือที่ ศษ ๐๔๐๑๐/ว ๑๕๔๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖) ซึ่งตัวชี้วัดระหว่างทางพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีดำ ส่วนตัวชี้วัดปลายทางพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีฟ้า

๒ สารการเรียนรู้ แสดงขอบข่ายเนื้อหาที่นักเรียนจะได้เรียนในหน่วยการเรียนรู้

๓ ประโยชน์จากการเรียนรู้ สรุปประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ เป็นประเด็นสั้น ๆ

๔ คำถามนำ (ชวนคิด ชวนตอบ) เป็นคำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัย และสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

๕ เนื้อหา แบ่งเป็นหัวเรื่องหลัก หัวเรื่องรอง และหัวเรื่องย่อย ตรงตามตัวชี้วัดชั้นปีและสารการเรียนรู้แกนกลาง มีกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้แทรกเป็นช่วง ๆ เนื้อหาบางตอนอาจนำเสนอด้วยภาพประกอบ ตาราง แผนภูมิ แผนที่ความคิด และประกอบด้วยส่วนอื่น ๆ ดังนี้

๕.๑ คำสำคัญ ระบุคำสำคัญที่แทรกอยู่ในเนื้อหา โดยพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีฟ้าต่างจากตัวพื้น คำสำคัญนี้ใช้ตัวเน้นเฉพาะคำที่ปรากฏในเนื้อหา ไม่เน้นคำที่เป็นหัวข้อ

๕.๒ ภาพประกอบ สอดคล้องกับเนื้อหา

๕.๓ ตาราง แผนภูมิ แผนที่ความคิด สอดคล้องกับเนื้อหา

๕.๔ เรื่องน่ารู้ เป็นความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษาในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ โดยคัดสรรเฉพาะเรื่องที่นักเรียนควรรู้

๕.๕ แหล่งสืบค้นความรู้ เสนอแหล่งความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งเว็บไซต์สำหรับการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน

๖ กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้ทำเมื่อจบเนื้อหาแต่ละช่วง แต่ละตอน เพื่อให้ นักเรียนได้ปฏิบัติให้เกิดการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะสมกับวัย สะดวกในการปฏิบัติ กระตุ้นให้นักเรียนได้คิด และส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม

๗ บทสรุป สรุปเนื้อหาหลังจากจบเนื้อหาและกิจกรรมของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยจัดทำเป็นผังมโนทัศน์ เพื่อให้นักเรียนทบทวนความรู้ที่เรียนไปแล้ว

๘ กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นำเสนอกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักการที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งสะดวกในการนำไปปฏิบัติ ส่งเสริมทักษะการคิด สร้างองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้

๙ โครงการ เป็นข้อเสนอแนะให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ โดยเสนอแนะหัวข้อโครงการและแนวทางการปฏิบัติโครงการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีของหน่วยการเรียนรู้ นั้น โดยมุ่งพัฒนาทักษะการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหาของนักเรียน

๑๐ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นำเสนอตัวอย่างสถานการณ์การนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๑ คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยที่มุ่งถามเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๑๒ ท้ายเล่ม ประกอบด้วย

๑๒.๑ อภิธานศัพท์ (คำศัพท์) เป็นการนำคำสำคัญที่แทรกอยู่ในเนื้อหา มาอธิบายและจัดเรียงตามลำดับตัวอักษรเพื่อให้สะดวกในการค้นคว้า

๑๒.๒ บรรณานุกรม เป็นรายชื่อหนังสือ เอกสาร หรือเว็บไซต์ที่ใช้ประกอบการเขียน

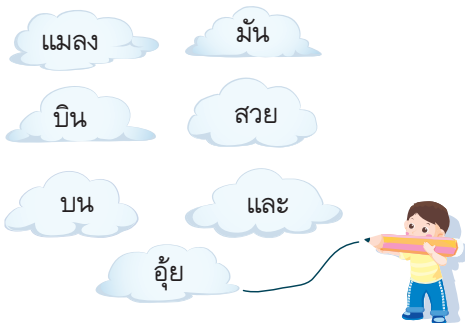
สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การสะกดคำ ๑

๑. มาตราตัวสะกด ๒
๒. การผันอักษร ๔
๓. คำควบกล้ำ ๘
๔. คำที่มีอักษรนำ ๙
๕. คำที่มีตัวการันต์ ๑๑
๖. คำย่อ ๑๒
๗. เครื่องหมายวรรคตอน ๑๔
๘. ความหมายตรงและความหมายโดยนัย ๑๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชนิดและหน้าที่ของคำ ๒๑

๑. คำนาม ๒๒
๒. คำสรรพนาม ๒๓
๓. คำกริยา ๒๖
๔. คำวิเศษณ์ ๒๖
๕. คำบุพบท ๒๘
๖. คำเชื่อมหรือคำสันธาน ๒๙
๗. คำอุทาน ๓๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ประโยค ๓๕

๑. พยางค์และคำ ๓๖
๒. ประโยค ๓๘
๓. ประโยคเพื่อการสื่อสาร ๔๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ คำราชาศัพท์และคำสุภาพ..... ๔๓

๑. คำราชาศัพท์..... ๔๔
๒. คำสุภาพ ๔๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย..... ๕๖

๑. คำไทยแท้..... ๕๗
๒. คำยืมที่มาจากภาษาต่างประเทศ ๕๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ การใช้สำนวนไทยและการแต่งคำประพันธ์..... ๖๕

๑. สำนวนไทย..... ๖๖
๒. การแต่งคำประพันธ์..... ๖๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น..... ๗๖

ไม่ว่าจะอยู่ภาคไหน เราคนไทยรักและสามัคคีกัน

๑. ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น ๗๗
๒. นิทานพื้นบ้าน ๘๐
๓. เพลงพื้นบ้าน..... ๘๒

คำศัพท์..... ๘๘

วรรณกรรม..... ๙๐

ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)

สาระการเรียนรู้

๑. มาตราตัวสะกด	๕. คำที่มีตัวการันต์
๒. การผันอักษร	๖. คำย่อ
๓. คำควบกล้ำ	๗. เครื่องหมายวรรคตอน
๔. คำที่มีอักษรนำ	๘. ความหมายตรงและความหมายโดยนัย

ประโยชน์จากการเรียนรู้

๑. สะกดคำถูกต้องตรงตามความหมาย
๒. ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง
๓. เลือกใช้คำในการสื่อสารได้ตรงตามความหมายที่ต้องการ

ชวนคิด ชวนตอบ

“ของหนู ๆ แบบนี้ ใคร ๆ ก็ชอบ”
“หนู” ในข้อความนี้หมายถึงอะไร

การสะกดคำได้ถูกต้อง เป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่าน การเขียน การเข้าใจ
ความหมายของคำ ซึ่งนำไปสู่การเข้าใจความ และสามารถนำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน
ได้ตรงกับความต้องการ ทักษะเช่นนี้ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

การสะกดคำให้ถูกต้องจำเป็นต้องฝึกฝนเรื่องต่อไปนี้

๑. มาตราตัวสะกด

มาตราตัวสะกดมีทั้งหมด ๘ แม่ แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ ตัวสะกดตรงตาม
มาตรา และตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา

๑.๑ ตัวสะกดตรงตามมาตรา

ตัวสะกดตรงตามมาตรา มี ๘ มาตรา ดังนี้

๑. แม่กก	คือ คำที่มี ก เป็นตัวสะกด เช่น เปีย ก รัก
๒. แม่กง	คือ คำที่มี ง เป็นตัวสะกด เช่น แก่ ง เช่ ง
๓. แม่กด	คือ คำที่มี ด เป็นตัวสะกด เช่น บิด ด กอด
๔. แม่กน	คือ คำที่มี น เป็นตัวสะกด เช่น แคน น เล่น
๕. แม่กบ	คือ คำที่มี บ เป็นตัวสะกด เช่น เล้ บ เจีย บ
๖. แม่กม	คือ คำที่มี ม เป็นตัวสะกด เช่น ลื ม แยม
๗. แม่เกย	คือ คำที่มี ย เป็นตัวสะกด เช่น กลั ย เล ย
๘. แม่เกอว	คือ คำที่มี ว เป็นตัวสะกด เช่น ผิ ว ว่า ว

๑.๒ ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา

ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา มี ๔ มาตรา ดังนี้

๑. แม่กก คือ คำที่มี กร ข ค คร ฃ เป็นตัวสะกด อ่านออกเสียงเหมือนมี
ก เป็นตัวสะกด จัดอยู่ในแม่กก เช่น

จักร	อ่านว่า	จัก
สุข	อ่านว่า	สุก
พรรค	อ่านว่า	พัค
สมัคร	อ่านว่า	สะ-หมัก
เมฆ	อ่านว่า	เมก

๒. แม่กด คือ คำที่มี จ ช ฌ ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ฌ ติ ตร ตุ ตี ถ ท ฐ ธิ ศ ษ
 ส เป็นตัวสะกด อ่านออกเสียงเหมือนมี **ด** เป็นตัวสะกด จัดอยู่ในแม่กด เช่น

นิจ	อ่านว่า	นิด	มิตร	อ่านว่า	มิด
บวช	อ่านว่า	บวด	ธาตุ	อ่านว่า	ทาด
เพชร	อ่านว่า	เพ็ด	ชาติ	อ่านว่า	ชาด
ก้าช	อ่านว่า	ก้าด	โอสธ	อ่านว่า	โอ-สด
กฏ	อ่านว่า	กด	บท	อ่านว่า	บด
ปรากฏ	อ่านว่า	ปรา-กด	โกรธ	อ่านว่า	โกรด
อิฐ	อ่านว่า	อิด	พยาธิ	อ่านว่า	พะ-ยาด
ครุฑ	อ่านว่า	ครุด	ทิศ	อ่านว่า	ทิด
วัฒนา	อ่านว่า	วัด-ทะ-นา	พิเศษ	อ่านว่า	พิ-เสด
วุฒิ	อ่านว่า	วุด	โอกาส	อ่านว่า	โอ-กาด
เขต	อ่านว่า	เขต			

เรื่องน่ารู้

พยาธิ อ่านได้สองแบบ คือ พะ-ยาด หมายถึง สัตว์ตัวเล็ก ๆ ที่อาศัย
 อยู่ในตัวมนุษย์และสัตว์
 พะ-ยา-ที หมายถึง ความเจ็บไข้ได้ป่วย

๓. แม่กน คือ คำที่มี ญ ณ ร ล ฬ เป็นตัวสะกด อ่านออกเสียงเหมือนมี **น**
 เป็นตัวสะกด เช่น

บังเอิญ	อ่านว่า	บัง-เอิน
ประมาณ	อ่านว่า	ประ-มาน
อาทร	อ่านว่า	อา-ทอน
ชล	อ่านว่า	ชน
กาฬ	อ่านว่า	กาน

๔. แม่กบ คือ คำที่มี **ป พ ฟ ภ** เป็นตัวสะกด อ่านออกเสียงเหมือนมี **บ** เป็นตัวสะกด เช่น

รูป	อ่านว่า	รูป	ลิฟต์	อ่านว่า	ลิบ
ภาพ	อ่านว่า	พาบ	โลก	อ่านว่า	โลบ

เรื่อนำรู้

คำที่มี **ฟ** เป็นตัวสะกด มักเป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ เช่น กราฟ ยีราฟ กอล์ฟ

แม่กง แม่กม แม่เกย และแม่เกอว ไม่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา

ส่วนคำที่ประสมด้วยสระเอีย หรือสระอัวและไม่มีตัวสะกด เช่น เปีย บัว เป็นคำในแม่ ก กา ครับ

ฝึกสมอง ลองตอบ

จับคู่กับเพื่อน ยกตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา แม่ละ ๕ คำ แล้วฝึกอ่านและเขียนสะกดคำจนคล่อง

๒. การผันอักษร

การผันอักษรให้ถูกต้อง จำเป็นต้องรู้เรื่องอักษร ๓ หมู่ หรือไตรยางค์ และคำเป็นคำตาย

๒.๑ อักษร ๓ หมู่

อักษร ๓ หมู่หรือไตรยางค์ คือ พยางค์ในภาษาไทย ๔๔ ตัว ที่นำมาจัดกลุ่มเป็น ๓ กลุ่ม ตามระดับเสียง กลาง สูง ต่ำ ดังนี้

อักษรกลาง	มี ๙ ตัว	➡	ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ
อักษรสูง	มี ๑๑ ตัว	➡	ข ช ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห
อักษรต่ำ	มี ๒๔ ตัว	➡	ค ต ฌ ง ซ ฌ ญ ท ฒ ณ ท ธ น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ฬ ฮ

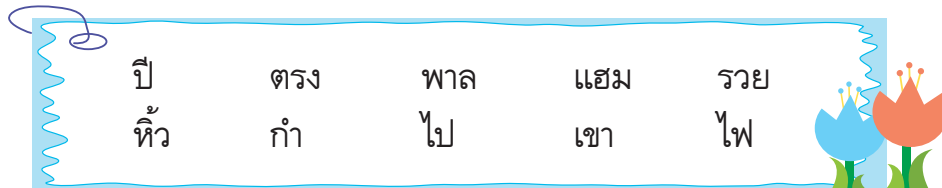
๒.๒ คำเป็น คำตาย

คำเป็น

มีลักษณะ

๑. ประสมด้วยสระเสียงยาวในแม่ ก กา
๒. มีตัวสะกดในแม่ก กน กม เกย เกอว
ประสมด้วยสระเสียงสั้นหรือสระเสียงยาวก็ได้
๓. ประสมด้วยสระอำ ไอ โอ เอา

ตัวอย่างคำเป็น

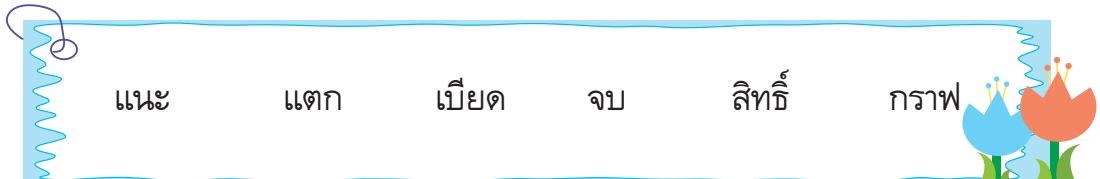

คำตาย

มีลักษณะ

๑. ประสมด้วยสระเสียงสั้นในแม่ ก กา (ยกเว้นสระอำ ไอ โอ เอา)
๒. มีตัวสะกดในแม่กก กต กบ ประสมด้วยสระเสียงสั้นหรือสระเสียงยาวก็ได้

ตัวอย่างคำตาย

สระอำ ไอ โอ เอา เป็นสระเสียงสั้น แต่จัดเป็นคำเป็น เพราะ

สระอำ ออกเสียง อะ + มอ เหมือนมี ม เป็นตัวสะกด

สระไอและสระโอ ออกเสียง อะ + ยอ เหมือนมี ย เป็นตัวสะกด

สระเอา ออกเสียง อะ + วอ เหมือนมี ว เป็นตัวสะกด

ฝึกสมอง ลองตอบ

เขียนชื่อตนเองและชื่อเพื่อนลงในกระดาษ แล้วแยกคำอ่านแต่ละพยางค์ว่าเป็นคำเป็นหรือคำตาย และเป็นตัวอักษรในหมู่ใด

๒.๓ การผันอักษรกลาง

คำเป็น ผันได้ ๕ เสียง พ้นเสียง เป็นเสียงสามัญ ผันด้วยไม้เอก เป็นเสียงเอก ผันด้วยไม้โท เป็นเสียงโท ผันด้วยไม้ตรี เป็นเสียงตรี ผันด้วยไม้จัตวา เป็นเสียงจัตวา เช่น

เรื่องน่ารู้

อักษรกลางคำเป็น ผันอักษรได้ครบทั้ง ๕ เสียง มีรูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ตรงกัน

คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
เตา	เตา	เต๋า	เต้า	เต๊า	เต๋า
ดวน	ดวน	ด่วน	ด้วน	ด้วน	ด้วน

คำตาย ผันได้ ๔ เสียง พ้นเสียงเป็นเสียงเอก ผันด้วยไม้โท เป็นเสียงโท ผันด้วยไม้ตรี เป็นเสียงตรี ผันด้วยไม้จัตวา เป็นเสียงจัตวา เช่น

คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
โปะ	—	โปะ	โป๊ะ	โป๊ะ	โป๊ะ
จอก	—	จอก	จ็อก	จ็อก	จ็อก

๒.๔ การผันอักษรสูง

คำเป็น ผันได้ ๓ เสียง พ้นเสียงเป็นเสียงจัตวา ผันด้วยไม้เอก เป็นเสียงเอก ผันด้วยไม้โท เป็นเสียงโท เช่น

คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
สู่	—	สู่	สู่	—	สู่
ขาว	—	ขาว	ขาว	—	ขาว

คำตาย ผันได้ ๒ เสียง พ้นเสียงเป็นเสียงเอก ผันด้วยไม้โท เป็นเสียงโท เช่น

คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
ผลิ	—	ผลิ	ผล็	—	—
ฉาก	—	ฉาก	ฉ้าก	—	—

๒.๕ การผันอักษรต่ำ

คำเป็น ผันได้ ๓ เสียง ฟันเสียงเป็นเสียงสามัญ ผันด้วยไม้เอก เป็นเสียงโท ผันด้วยไม้โท เป็นเสียงตรี เช่น

คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
ยาย	ยาย	—	ย่าย	ย่าย	—
ลำ	ลำ	—	ล่ำ	ล้า	—

คำตาย

- สระเสียงสั้น ผันได้ ๒ เสียง ฟันเสียงเป็นเสียงตรี ผันด้วยไม้เอก เป็นเสียงโท
- สระเสียงยาว ผันได้ ๒ เสียง ฟันเสียงเป็นเสียงโท ผันด้วยไม้โท เป็นเสียงตรี

คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
คะ	—	—	ค๊ะ	คะ	—
ทัพ	—	—	ทั่พ	ทัพ	—
โยก	—	—	โยก	โย่ก	—

การผันอักษรต่ำคำตาย ต้องแยกเสียงสระเสียงสั้นกับสระเสียงยาวเพราะมี ฟันเสียงต่างกัน

ฝึกสมอง ลงตอบ

๑. อ่านออกเสียงคำ แล้วบอกรูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์

ตัวอย่าง เยาะเย้ย อ่านว่า เยาะ-เย้ย
 เยาะ ไม่มีรูปวรรณยุกต์ เสียงตรี
 เย้ย รูป ˊ เสียงตรี

สำรวจ	น้ำหวาน	ปลັก	แม่โพสพ	บวงสรวง
กินนร	ปลุกเสก	ภูต	เอื้อเฟื้อ	ยั้งคิด

ฝึกสมอง ลงตอบ

๒. จับคู่กับเพื่อน คิดคำตอบคู่ละ ๑ คำตอบ แล้วหาความหมายของคำตอบแต่ละคำนำมาทายเล่นกับเพื่อนในชั้นเรียน

ตัวอย่าง

คำตอบ คือ เสื่อ เสื่อ เสื่อ

คำทาย คือ ๑) สัตว์ที่ดุร้าย คล้ายแมว อาศัยอยู่ในป่า (เสื่อ)
๒) เครื่องสานชนิดหนึ่ง ใช้สำหรับปูนั่งและนอน (เสื่อ)
๓) เครื่องสวมกายท่อนบน ทำด้วยผ้า (เสื่อ)

๓. คำควบกล้ำ

คำควบกล้ำ คือ คำที่มีพยัญชนะต้นเรียงกัน ๒ ตัว โดยมี ร ล ว เป็นพยัญชนะต้นตัวที่ ๒ ประสมด้วยสระและตัวสะกดตัวเดียวกัน เมื่ออ่านออกเสียงจะออกเสียงควบกัน เช่น โกรธ ครว้ ทรัพย์ ทราย จริง แสร้ง ขลาด คลอง ขวา แคว้น

เรื่องน่ารู้

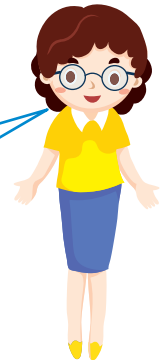
อักษรควบ มี ๓ ตัว คือ

ร ล ว

คำควบกล้ำแบ่งเป็น ๒ ชนิด จำได้ไหมคะว่ามีอะไรบ้าง

คำควบแท้กับคำควบไม่แท้ค่ะ

๓.๑ คำควบแท้

คำควบแท้ คือ คำที่มี ร ล ว เป็นพยัญชนะต้นตัวที่ ๒ ประสมด้วยสระและตัวสะกดตัวเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงควบกัน เช่น

ร	
กร อ บ	ข ร ุข ร ะ
ค ร ่อม	ต ร ง
เป ร ี้ยว	พ ร าย

ล	
แก ล ้ง	เข ล า
โค ล ง	ปล ล ุก
ผล ล าญ	พล ล าด

ว	
กว ว ง	ข ว ัญ
แคว ว ้น	ไ ว ก
เข ว	คว ว ญ

๓.๒ คำควบไม่แท้

คำควบไม่แท้ คือ คำที่มี ร เป็นพยัญชนะต้นตัวที่ ๒ ประสมด้วยสระและตัวสะกดตัวเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงเป็น ๒ ลักษณะ คือ ไม่ออกเสียง ร ควบ หรือเปลี่ยนเป็นเสียงอื่น เช่น

ไม่ออกเสียง ร ควบ

จริง	อ่านว่า	จิง
ไซ้	อ่านว่า	ไซ้
ศรี	อ่านว่า	สี
สร้าง	อ่านว่า	สร้าง

เปลี่ยนเป็นเสียงอื่น

ทราบ	อ่านว่า	ซาบ
ไทร	อ่านว่า	ไซ
อินทรี	อ่านว่า	อิน-ชี
ทรุดโทรม	อ่านว่า	ซุด-โซม

ฝึกสมอง ลงตอบ

ฝึกอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ แล้วแยกคำควบแท้และคำควบไม่แท้

โศกเศร้า	กราบพระ	บ่อทราย	พลาดปลั่ง	ทรัพย์สิน
ปลั่งเปลอ	แทรกแซง	คลุกเคล้า	เสสเร้ง	ชักไซ้

๔. คำที่มีอักษรนำ

“นักมวยเมาหมัด นอนหมอบอยู่บนเวที”
ข้อความนี้มีคำที่เป็นอักษรนำหรือเปล่าครับ

คำที่มีอักษรนำ คือ คำที่อ่านออกเสียงคล้ายมี ห นำ แบ่งได้ดังนี้

๑. คำที่มี อ นำ ย ในภาษาไทยมี ๔ คำ คือ

อย่า	อ่านว่า	หย่า
อยู่	อ่านว่า	หยู่
อย่าง	อ่านว่า	หย่าง
อยาก	อ่านว่า	หยาก

อ นำ ย เวลาอ่าน ไม่ออกเสียง อ
แต่ออกเสียง ย คล้ายมีเสียง ห นำ

๒. คำที่มี ห นำ มีดังนี้

ห นำ ง	เช่น	เหี่ยว	หงาย
ห นำ ญ	เช่น	หญิง	ใหญ่
ห นำ น	เช่น	หนีบ	หน่วย
ห นำ ม	เช่น	หมาก	หมี

ห นำ ย	เช่น	หยด	หยิก
ห นำ ร	เช่น	หรือ	หรุ
ห นำ ล	เช่น	ไหล่	หลุม
ห นำ ว	เช่น	ไหว	หวี

๓. คำที่มีอักษรสูงนำอักษรต่ำ เวลาอ่านจะออกเสียงเป็น ๒ พยางค์ พยางค์แรกออกเสียง อะ กึ่งเสียง พยางค์หลังออกเสียงคล้ายมี ห นำ ตามสระที่กำกับ เช่น

ขนุน	อ่านว่า	อะ-หนุน
ฉลาด	อ่านว่า	อะ-ทลาด
ถนอม	อ่านว่า	อะ-หนอม
พลีก	อ่านว่า	อะ-หลีก
สนุก	อ่านว่า	อะ-หนุก

อย่าลืมอ่านพยางค์หน้าเป็นเสียง อะ กึ่งเสียง นะครับ

๔. คำที่มีอักษรกลางนำอักษรต่ำ เวลาอ่านจะออกเสียงเป็น ๒ พยางค์ พยางค์แรกออกเสียง อะ กึ่งเสียง พยางค์หลังออกเสียงคล้ายมี ห นำ ตามสระที่กำกับ เช่น

กนก	อ่านว่า	อะ-หนก
จมูก	อ่านว่า	อะ-หมูก
ตลบ	อ่านว่า	อะ-ทลบ
ปรอท	อ่านว่า	อะ-ทรอด
อร่อย	อ่านว่า	อะ-หรรอย

ฝึกสมอง ลงตอบ

๑. ฝึกอ่านคำที่มีอักษรนำ

เขนย	ฉลาก	ถนน	ผวา	สนิม
จรวด	ตลิ่ง	อร่าม	ตลับ	ตลก

๒. เลือกคำจากข้อ ๑ มา ๓ คำ แต่งประโยคสั้น ๆ ให้มีความหมาย

๕. คำที่มีตัวการ์นต์

“เสาร์ อาทิตย์ จันทร์” คำเหล่านี้มีตัวอะไรเป็นตัวการ์นต์บ้างครับ

ตัวการ์นต์ คือ พยัญชนะหรือพยัญชนะที่มีสระกำกับ แล้วมีเครื่องหมาย
ทัณฑฆาต (◌̣) อยู่ด้านบน เวลาอ่านจะไม่ออกเสียงตัวการ์นต์นั้น
คำที่มีตัวการ์นต์มีหลายลักษณะ ดังนี้

๑. พยัญชนะตัวเดียวเป็นตัวการ์นต์ เช่น

เสาร์ ➡ ร์ เป็นตัวการ์นต์ อ่านว่า เส

๒. พยัญชนะสองตัวเป็นตัวการ์นต์ เช่น

จันทร์ ➡ ทร์ เป็นตัวการ์นต์ อ่านว่า จัน

๓. พยัญชนะที่มีสระกำกับอยู่เป็นตัวการ์นต์ เช่น

พันธุ์ ➡ ธุ์ เป็นตัวการ์นต์ อ่านว่า พัน

ฝึกสมอง ลองตอบ

เติมตัวการันต์ในคำที่กำหนด ให้ถูกต้อง แล้วอ่านออกเสียงพร้อมกัน

พระสง__

รถยน__

พระอิน__

ภาพยน__

ฤท__

ปริสุท__

๖. คำย่อ

“ขสมก. กรม. นสพ.” ย่อมาจากคำว่าอะไรคะ

คำย่อ คือ คำหรือข้อความที่ย่อให้สั้นลง โดยใช้พยัญชนะต้นของแต่ละพยางค์หรือคำมาเป็นตัวย่อ และใส่เครื่องหมายจุด (.) กำกับ เพื่อประหยัดเวลาและเนื้อที่ในการเขียน แต่เวลาอ่านต้องอ่านคำเต็ม

คำย่อนิยมใช้กับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. วัน เดือน ปี และเวลา เช่น

น.	ย่อมาจาก	นาฬิกา	ส.ค.	ย่อมาจาก	สิงหาคม
พ.ย.	ย่อมาจาก	พฤหัสบดี	พ.ศ.	ย่อมาจาก	พุทธศักราช

๒. สถานที่ เช่น

ถ.	ย่อมาจาก	ถนน	รพ.	ย่อมาจาก	โรงพยาบาล
จ.	ย่อมาจาก	จังหวัด	รร.	ย่อมาจาก	โรงเรียน

๓. ยศ ตำแหน่ง และคำนำหน้าชื่อ เช่น

ด.ช.	ย่อมาจาก	เด็กชาย	ม.ร.ว.	ย่อมาจาก	หม่อมราชวงศ์
ด.ญ.	ย่อมาจาก	เด็กหญิง	ดร.	ย่อมาจาก	ดอกเตอร์
น.ส.	ย่อมาจาก	นางสาว	ร.ต.	ย่อมาจาก	ร้อยตรี
ผอ.	ย่อมาจาก	ผู้อำนวยการ	ร.ต.ต.	ย่อมาจาก	ร้อยตำรวจตรี

๔. บอกที่มาของภาษา เช่น

อ.	ย่อมาจาก	อังกฤษ	จ.	ย่อมาจาก	จีน
ข.	ย่อมาจาก	เขมร	ป.	ย่อมาจาก	บาลี

๕. บอกชนิดของคำ เช่น

ก.	ย่อมาจาก	กริยา	สัน.	ย่อมาจาก	สันธาน
น.	ย่อมาจาก	นาม	อ.	ย่อมาจาก	อุทาน
ว.	ย่อมาจาก	วิเศษณ์	บ.	ย่อมาจาก	บุพบท
ส.	ย่อมาจาก	สรรพนาม			

คำย่อในข้อ ๔ และ ๕ นี้พบในพจนานุกรมเท่านั้นนะครับ

๖. คำย่ออื่น ๆ เช่น

อ.	ย่อมาจาก	อาจารย์
นร.	ย่อมาจาก	นักเรียน
ตร.	ย่อมาจาก	ตำรวจ
จ.ม.	ย่อมาจาก	จดหมาย
นสพ.	ย่อมาจาก	หนังสือพิมพ์

ฝึกสมอง ลงตอบ

๑. หาคำย่อของคำที่กำหนดให้ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ข้าวโม่ง	คริสต์ศักราช	บรรณาธิการ
คณะรัฐมนตรี	หม่อมหลวง	จักรยานยนต์

๒. หาคำย่อและคำเต็มของคำย่อที่พบเห็นในชีวิตประจำวันมา ๕ คำ

๓. เครื่องหมายวรรคตอน

เครื่องหมายวรรคตอน คือ เครื่องหมายที่ใช้เขียนกำกับคำหรือข้อความ เพื่อให้
อ่านได้ถูกต้อง และเข้าใจความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เครื่องหมายวรรคตอนมีหลายชนิด ที่ควรรู้ในระดับชั้นนี้ มีดังนี้

๑. จุด (.)

- ใช้เขียนไว้หลังตัวอักษร เพื่อแสดงว่าเป็นอักษรย่อ ➡ ป. ย่อมาจาก ประถมศึกษา
- ใช้เขียนไว้ข้างหลังตัวอักษร หรือตัวเลขที่บอกลำดับข้อ ➡ ๑. ห้ามฆ่าสัตว์
๒. ห้ามลักทรัพย์
- ใช้เขียนคั่นระหว่างตัวเลขเพื่อแสดงค่า ➡ ขนมหินนี้ราคา ๑๘.๗๕ บาท

๒. อัศเจรีย์ (!) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เครื่องหมายตกใจ

ใช้เขียนหลังคำอุทานที่แสดงความรู้สึกต่าง ๆ เช่น

- ดีใจ ➡ ไชโย! เราทำสำเร็จแล้ว
- ตกใจ ➡ อื้อ! หล่นหมดแล้ว
- สงสาร ➡ โธ่เอ๊ย! ชีวิตเขาช่างลำบากจริง ๆ

๓. นขลิขิต () เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เครื่องหมายวงเล็บ

ใช้เขียนเมื่อต้องการอธิบายข้อความที่อยู่ข้างหน้าให้ชัดเจน เช่น

- ➡ เราควรถอดปลั๊กทีวี (โทรทัศน์) ออก เมื่อเลิกใช้งาน
- ➡ บทละครเรื่อง รามเกียรติ์ เป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑)

๔. ประศนี (?) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เครื่องหมายคำถาม ในภาษาไทยปัจจุบันไม่นิยมใช้ มักใช้ในวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ

ใช้เขียนท้ายประโยคคำถาม เช่น

- ➡ ๒ + ๔ = ?
- ➡ ทำไม ?

๕. สัญประกาศ (—) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เครื่องหมายขีดเส้นใต้ ปัจจุบันนิยมใช้ตัวพิมพ์หนา หรือตัวเอนแทนการขีดเส้นใต้

ใช้ขีดใต้ข้อความที่ต้องการเน้นให้ผู้อ่านสังเกตเป็นพิเศษ เช่น

- ➡ ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เราจึงควรใช้ให้ถูกต้องเพื่อช่วยกันอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่กับคนไทยสืบไป
- ➡ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ทุกคน ต้องไปเข้าค่ายในช่วงปิดเทอมนี้

๖. อัญประกาศ (“ ”) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เครื่องหมายคำพูด

- ใช้เขียนคร่อมข้อความที่เป็นคำพูด ➡ พ่อบอกเสมอว่า “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนทำอะไรต้องทำด้วยตัวเอง”
- ใช้เขียนคร่อมข้อความที่เน้นความสำคัญ ➡ คำว่า “แม่ทัพ” เป็นคำประสมที่มาจากคำว่า “แม่” รวมกับคำว่า “ทัพ”

๗. ไ้ม้มก (ๆ)

ใช้เขียนหลังคำหรือข้อความ ที่ต้องการอ่านซ้ำ เช่น

- ➡ น้ำใส ๆ แบบนี้ น่าเล่นจัง อ่านว่า น้ำใสใสแบบนี้ น่าเล่นจัง
- ➡ ดูแต่ละคน ๆ มอมแมมกันไปหมด อ่านว่า ดูแต่ละคน แต่ละคนมอมแมมกันไปหมด

แหล่งสืบค้นความรู้

นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าเรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน เพิ่มเติมได้จาก หนังสือหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ หลักเกณฑ์ การเว้นวรรค หลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน หรือ https://www.orst.go.th/iwfm_table.asp?a=36&i=0040002104011001%2F63ERK0249069

ฝึกสมอง ลงตอบ

แต่งประโยคที่มีเครื่องหมายวรรคตอนแต่ละชนิด เครื่องหมายละ ๒ ประโยค แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

๘. ความหมายตรงและความหมายโดยนัย

“ฉันชอบกินกล้วยทอด”

“ของกล้วย ๆ ใครก็ทำได้”

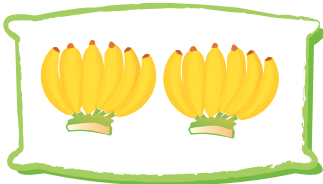
คำว่า “กล้วย” ในข้อความ ๒ ข้อความนี้ มีความหมายเหมือนกันไหมครับ

คำ ๑ คำ ในภาษาไทย อาจมีความหมายได้หลายความหมาย ขึ้นอยู่กับข้อความ เวดล้อม ซึ่งแบ่งได้ ๒ ลักษณะ คือ ความหมายตรงและความหมายโดยนัย

๘.๑ ความหมายตรง

ความหมายตรง เป็นความหมายที่แปลตามคำ หรือแปลตามความหมายใน พจนานุกรม เช่น

พ่อซื้อ**กล้วย**มา ๒ หวี

กล้วย หมายถึง ชื่อผลของไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ลำต้นเป็นกาบหลายชั้น ใบใหญ่ยาว ออกผลเป็นเครือ ผลสุกเนื้อนุ่มกินได้

บ้านของฉันเลี้ยง**หมา**ไว้หลายตัว

หมา หมายถึง ชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมชนิดหนึ่ง

๘.๒ ความหมายโดยนัย

ความหมายโดยนัย เป็นความหมายที่ไม่ได้แปลตามคำ มักเป็นคำเปรียบเทียบกับหรือสำนวน เช่น

หिन

หिनก้อนใหญ่วางอยู่หน้าถ้ำ

(ความหมายตรง = ของแข็งที่เกิดจากการรวมตัวของแร่ธาตุตามธรรมชาติ)

ข้อสอบชุดนี้**หिन**มาก

(ความหมายโดยนัย = ยากมาก)

ขี้ผง

กวาด**ขี้ผง**ไปทิ้งให้หมด

(ความหมายตรง = ฝุ่นละอองเล็ก ๆ)

เรื่อง**ขี้ผง**แค่นี้ อย่าไวยวายไปเลย

(ความหมายโดยนัย = เล็กน้อย, ไม่สำคัญ)

รู้จักความหมายกันแล้ว เลือกใช้ให้ถูกต้องด้วยนะครับ

ฝึกสมอง ลงตอบ

จับคู่กับเพื่อน ช่วยกันบอกว่าคำที่พิมพ์ตัวหนาประโยคใด มีความหมายตรง และประโยคใด มีความหมายโดยนัย แล้วบอกความหมายของแต่ละคำ

๑. เขาเป็นคน**เค็ม**มาก บาทหนึ่งก็ขาดไม่ได้
๒. คีนนี้มีดาวเต็มท้องฟ้า
๓. ฉันถูกเขา**ตัม**จนเปื่อย

บทสรุป

การสะกดคำ

มาตราตัวสะกด

ตัวสะกดตรงตามมาตรา

- แม่กก แม่กบ
- แม่กง แม่กม
- แม่กด แม่เกย
- แม่กน แม่เกว

ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา

- แม่กก แม่กน
- แม่กด แม่กบ

การผันอักษร

อักษร ๓ หมู่

- แบ่งออกเป็น อักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำ

คำเป็น คำตาย

- คำเป็น ประสมด้วยสระเสียงยาวในแม่ ก กา มีตัวสะกดในแม่กง กน กม เกย เกว หรือ ประสมด้วยสระอำ ไอ โอ เอา
- คำตาย ประสมด้วยสระเสียงสั้นในแม่ ก กา (ยกเว้นสระอำ ไอ โอ เอา) หรือมีตัวสะกดใน แม่กก กด กบ

การผันอักษรกลาง

- คำเป็น ผันได้ ๕ เสียง คำตาย ผันได้ ๔ เสียง

การผันอักษรสูง

- คำเป็น ผันได้ ๓ เสียง คำตาย ผันได้ ๒ เสียง

การผันอักษรต่ำ

- คำเป็น ผันได้ ๓ เสียง
- คำตายเสียงสั้น ผันได้ ๒ เสียง
- คำตายเสียงยาว ผันได้ ๒ เสียง

คำควบกล้ำ

คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัวเรียงกัน ตัวหลัง เป็น ร ล ว เวลาอ่าน ออกเสียงพร้อมกัน

คำควบแท้

คำที่มี ร ล ว เป็น พยัญชนะต้นตัวที่ ๒ เวลาอ่านออกเสียงพร้อมกัน

คำควบไม่แท้

คำที่มี ร เป็นพยัญชนะต้น ตัวที่ ๒ เวลาอ่านไม่ออกเสียง ร ควบหรือเปลี่ยนเป็นเสียงอื่น

คำที่มีอักษรนำ

- คำที่มี ห นำ แบ่งเป็น
 - คำที่มี อ นำ ย
 - คำที่มี ห นำ
- คำที่มีอักษรสูงนำอักษรต่ำ
- คำที่มีอักษรกลางนำอักษรต่ำ

คำที่มีตัวการ์นต์

พยัญชนะหรือพยัญชนะที่มีสระกำกับ แล้ว มีเครื่องหมายทศนิยมตามอยู่ด้านบน

คำย่อ

คำหรือข้อความที่ย่อให้สั้นลง แล้วใส่เครื่องหมาย จุดกำกับ เวลาอ่านต้องอ่านคำเต็ม

เครื่องหมายวรรคตอน

เครื่องหมายที่ใช้กำกับคำหรือข้อความ มีหลายชนิด เช่น จุด อักเจรีย์ นชลิขิต ปรศนี สัญลักษณ์ ัญประกาศ ไม้มก

ความหมายตรงและความหมายโดยนัย

ความหมายตรง

ความหมายที่แปลตามคำ

ความหมายโดยนัย

ความหมายที่ไม่ได้แปลตามคำ มักเป็นคำเปรียบเทียบ

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม แต่ละกลุ่มรวบรวมชื่อจังหวัดกลุ่มละ ๑ ภาค และช่วยกันแยกพยางค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
 - ๑) เป็นพยัญชนะในหมู่ใด
 - ๒) เป็นคำเป็นหรือคำตาย
 - ๓) มีเสียงวรรณยุกต์ใด
 - ๔) ทำตารางผันวรรณยุกต์แบ่งเป็นหมู่ ๆ
๒. รวบรวมคำย่อที่พบเห็นในหนังสือพิมพ์หรือสื่อต่าง ๆ แล้วเขียนคำเต็ม ทำเป็นสมุดคู่มือการอ่านคำย่อ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มเขียนประโยคที่ต้องใส่เครื่องหมายวรรคตอน โดยเว้นที่ว่างให้เติมเครื่องหมายวรรคตอน กลุ่มละ ๓ ประโยค นำมาแลกเปลี่ยนกันทำกับเพื่อนกลุ่มอื่น แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ทำบัตรคำคำควบกล้ำ และบัตรคำคำที่มีอักษรนำ เพื่อฝึกอ่านในกลุ่ม แล้วแลกเปลี่ยนกันอ่านกับเพื่อนกลุ่มอื่น ครูตรวจสอบความถูกต้อง

โครงงาน

ทำโครงงานรวบรวมคำที่มีความหมายตรงและความหมายโดยนัย พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ และบอกความหมายของคำ ทำเป็นสมุดรู้คำ รู้ความหมาย หรืออาจทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑. นักเรียนหาคำย่อที่ใช้ในชีวิตประจำวัน นำมาอ่านและเขียนได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนอ่านเครื่องหมายวรรคตอนที่พบในหนังสือพิมพ์ได้ถูกต้อง และเข้าใจความหมาย
๓. นักเรียนหาคำที่มีความหมายตรงและคำที่มีความหมายโดยนัย จากสื่อที่อ่านในชีวิตประจำวัน

คำถามทบทวน

๑. “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล” ข้อความนี้มีคำในมาตราตัวสะกดใดบ้าง
๒. คำว่า “ชา” และ “ค่า” ผันอักษรได้อย่างไร
๓. “สนับสุนน” เป็นคำที่มีอักษรนำใช่หรือไม่ อย่างไร
๔. ตัวการันต์ของคำว่า “เจ้าเล่ห์” คือ ห์ ใช่หรือไม่ อย่างไร
๕. คำย่อมีประโยชน์อย่างไร และใช้เมื่อใดบ้าง
๖. วันอาทิตย์และวันอังคาร เขียนคำย่อได้อย่างไร
๗. เครื่องหมาย ! มีชื่อเรียกว่าอะไร และมีวิธีใช้อย่างไร
๘. ความหมายตรงและความหมายโดยนัยมีลักษณะอย่างไร ยกตัวอย่างและแต่งประโยคประกอบ